

Materiał szkoleniowy
opracowany zespołowo
i zredagowany przez Izabelę Mańkowską

Gdynia, Gdańsk, marzec 2009 r.

Lider Programu ORTOGRAFFITI – Aleksandra Bućko

Dostosowanie wymagań do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z dysleksją – prawa i obowiązki szkoły, nauczycieli, rodziców i uczniów

Prawa i obowiązki szkoły

Szkoła ma prawo	Szkoła ma obowiązek
<ol style="list-style-type: none"> 1. Domagać się od organów prowadzących odpowiednich środków na prowadzenie specjalistycznych zajęć. 2. Pozyskiwać środki finansowe z innych źródeł, np. funduszy unijnych. 3. Uzyskać wsparcie ze strony poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie prowadzenia szkoleń i warsztatów, przeprowadzenia badań uczniów, udzielania konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom. 4. Wnioskować o wprowadzenie zmian w rozporządzeniach dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z dysleksją. 5. Oczekiwać od rodzica przedstawienia opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej szczególnie, jeśli rodzic oczekuje dostosowania wymagań do specjalnych potrzeb jego dziecka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnić wszystkim uczniom z dysleksją specjalistyczną pomoc w formie dostosowanej do ich potrzeb przez zatrudnienie specjalistów i organizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych lub w inny dostępny sposób. 2. Uwzględnić specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z dysleksją w istotnych dokumentach szkoły: WSO, Program Profilaktyki Szkoły. 3. Zapewnić dzieciom zajęcia rozwijające ich mocne strony. 4. Wyposażyć gabinet terapii pedagogicznej w niezbędne pomoce umożliwiające realizację terapii pedagogicznej. 5. Stworzyć możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności w zakresie pomocy dzieciom z dysleksją zarówno nauczycielom jak i rodzicom, przeznaczając na to odpowiednie środki.

<p>6. Oczekiwać współpracy ze strony rodziców (respektowania umów zawartych z nauczycielami i terapeutą pedagogicznym, a dotyczących systematycznej pracy nad problemem dysleksji).</p> <p>7. Oczekiwać od rodzica zaufania, które stanowi początek budowania wzajemnej współpracy na rzecz dziecka z dysleksją.</p> <p>8. Oczekiwać od nauczycieli wszystkich przedmiotów umiejętności dostosowania wymagań do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z dysleksją i doskonalenia warsztatu pracy w tym zakresie.</p> <p>9. Oczekiwać od ucznia podjęcia pracy nad problemem dysleksji oraz systematycznego uczestnictwa w zajęciach terapii pedagogicznej (jeśli są organizowane na terenie szkoły).</p> <p>10. Zwolnić ucznia z zajęć terapii pedagogicznej, gdy wykazuje widoczne postępy (zrealizował cele terapeutyczne i radzi sobie z nauką – nie wcześniej niż po dwóch latach).</p> <p>11. Wykluczyć ucznia z zajęć terapii pedagogicznej, gdy uczeń zaniedbuje swoje obowiązki, nie realizując umowy zawartej z terapeutą pedagogicznym.</p> <p>12. Wdrażać <i>Modelowy system profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z dysleksją</i></p> <p>13. Oczekiwać od terapeuty pedagogicznego rzetelnej realizacji programu terapeutycznego (realizacji profilaktyki i pomocy uczniom, rodzicom i nauczycielom).</p>	<p>6. Informować rodziców o formach profilaktyki i pomocy uczniom z dysleksją oraz proponować porady specjalistów.</p> <p>7. Dostosować wymagania edukacyjne na poszczególnych przedmiotach zgodnie z zaleceniami opinii psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>8. Umożliwić uczniom ze stwierdzoną dysleksją pisanie sprawdzianów i egzaminów w formie dostosowanej do ich trudności.</p>
---	--

Prawa i obowiązki nauczyciela

Nauczyciel ma prawo	Nauczyciel ma obowiązek
<ol style="list-style-type: none">1. Oczekiwać odpowiednich warunków do pracy (np. wyposażenia gabinetu w specjalistyczne pomoce dydaktyczne).2. Oczekiwać od dyrektora szkoły środków finansowych na doskonalenie własnego warsztatu pracy.3. Domagać się współpracy z uczniem i rodzicem w pokonywaniu trudności (np. w formie kontraktu).4. Wymagać systematycznej pracy ucznia w domu według wspólnych ustaleń z uczniem i rodzicem.6. Zawiesić na czas określony niektóre prawa ucznia, wynikające z dostosowań edukacyjnych, jeśli ten nie wywiązuje się ze wspólnych ustaleń.7. Oczekiwać od rodziców zaufania i zrozumienia dla prowadzonych przedsięwzięć terapeutycznych.	<ol style="list-style-type: none">1. Dostosować wymagania (formy, metody, ocenianie) do możliwości i potrzeb ucznia z dysleksją.2. Organizować pomoc uczniom z uwzględnieniem zaleceń postdiagnostycznych.3. Realizować zobowiązania podjęte z rodzicami i uczniami w ramach współpracy (np. w formie kontraktu).4. Wspierać ucznia i rodzica w odkrywaniu mocnych stron dziecka.5. Pomagać uczniom i rodzicom w zrozumieniu problemu dysleksji, służyć radą i pomocą, zalecać odpowiednią literaturę, szkolenia itp.6. Wspólnie z rodzicami interpretować zalecenia zawarte w opinii psychologiczno-pedagogicznej.7. Poinformować rodzica, że nigdy nie jest za późno na pracę nad problemem dysleksji oraz jasno sformułować tezę, że tylko systematyczna praca dziecka w szkole i w domu może przynieść oczekiwany efekt w postaci lepszych wyników w nauce.8. Konsultować ze specjalistami niezrozumiałe dla niego przypadki zachowań ucznia (np. zachowania agresywne, kompulsywne, tiki nerwowe, natręctwa) w celu udzielenia właściwej pomocy.9. Konsultować efekty pracy dziecka z innymi nauczycielami uczącymi w szkole.10. Współpracować z terapeutą pedagogicznym w zakresie ujednoczenia oddziaływań wobec dziecka z dysleksją.

	<p>11. Doskonalić swoje kompetencje w zakresie pracy z dzieckiem z dysleksją – śledzić specjalistyczną literaturę i uczestniczyć w konferencjach i szkoleniach.</p> <p>12. Rozumieć trudności dziecka z dysleksją (znać mechanizmy ich powstawania) i odpowiednio na nie reagować, by nie doprowadzić do pogłębienia się problemu.</p> <p>13. Rozpoznawać trudności o charakterze dyslektycznym i zalecać odpowiednie działania.</p>
--	--

Prawa i obowiązki rodzica

Rodzic ma prawo	Rodzic ma obowiązek
<p>1. Oczekiwać od szkoły i nauczycieli, że dostrzegą trudności jego dziecka i zaproponują odpowiednią pomoc.</p> <p>2. Wymagać od szkoły i nauczycieli specjalistycznej pomocy dla swojego dziecka w postaci zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.</p> <p>3. Oczekiwać dostosowania wymagań do potrzeb i możliwości swojego dziecka na wszystkich przedmiotach.</p> <p>4. Decydować o rodzaju i zakresie form pomocy stosowanych wobec dziecka.</p> <p>6. Uzyskać informację na temat osiągniętych postępów edukacyjnych i terapeutycznych.</p> <p>7. Otrzymywać niezbędne wskazówki do pracy z dzieckiem w domu</p>	<p>1. Udać się z dzieckiem do poradni psychologiczno-pedagogicznej na wniosek nauczyciela.</p> <p>2. Umożliwić dziecku skorzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z dysleksją, jaką oferuje szkoła.</p> <p>3. Zrozumieć problem dziecka, a następnie zadbać o zorganizowanie specjalistycznej pomocy.</p> <p>4. Czuć się współodpowiedzialnym za realizację zaleceń zawartych w opinii psychologiczno-pedagogicznej, między innymi przez koordynowanie pracy samokształceniowej w domu.</p> <p>5. Współpracować ze szkołą w zakresie udzielania skutecznej pomocy dziecku (przychodzić na spotkania szkoleniowe, na konsultacje z terapeutą i</p>

<p>(dotyczące prawidłowej organizacji pracy, sposobów na skuteczne uczenie się, stosowania wzmocnień motywujących dziecko do pracy).</p> <p>8. Oczekiwać możliwości zdobywania wiedzy na temat dysleksji i umiejętności pracy z dzieckiem w domu na organizowanych w szkole formach doskonalenia.</p> <p>9. Oczekiwać wsparcia ze strony terapeuty pedagogicznego w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udziału dziecka w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, – konsultacji terapeutycznych, – warsztatów pozwalających na samodzielną pomoc dziecku w domu, – niezbędnych materiałów dydaktycznych, – realizacji postanowień zawartych w ramach kontraktu. <p>10. Domagać się wyrównywania szans edukacyjnych w trakcie sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych (zgodnie z zaleceniami CKE).</p> <p>11. Korzystać z pomocy szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także Polskiego Towarzystwa Dysleksji i włączać się czynnie w podejmowane przez nie inicjatywy.</p>	<p>nauczycielami różnych przedmiotów)</p> <p>6. Wskazywać mocne strony dziecka (uzdolnienia, zainteresowania) w celu wypracowania przez terapeutę i nauczycieli optymalnego programu działań pomocowych.</p> <p>7. Udzielać dziecku systematycznego wsparcia w codziennej pracy według wskazówek terapeuty.</p> <p>8. Wywiązywać się z przyjętych na siebie zadań zawartych w kontrakcie z terapeutą pedagogicznym.</p> <p>9. Informować o zmianach zaobserwowanych w zachowaniu dziecka, jego trudnościach oraz postępach.</p>
--	---

Prawa i obowiązki ucznia z dysleksją

Uczeń ma prawo	Uczeń ma obowiązek
<ol style="list-style-type: none">1. Oczekiwać dostosowania wymagań edukacyjnych (formy i metody nauczania, sposoby oceniania) do jego potrzeb i możliwości, na podstawie wskazań z opinii psychologiczno-pedagogicznej.2. Uzyskać wielokierunkową pomoc terapeutyczną, zorganizowaną przy współpracy rodziców, nauczycieli i terapeuty pedagogicznego.3. Oczekiwać zrozumienia dla swojego problemu ze strony nauczycieli wszystkich przedmiotów, rodziców i innych uczniów danej szkoły.4. Domagać się od nauczycieli respektowania zaleceń zawartych w opinii psychologiczno-pedagogicznej.5. Odczuwać pozytywne zainteresowanie innych nauczycieli, oczekiwać od nich stałego wsparcia i pomocy w sytuacjach zadaniowych, społecznych, emocjonalnych i innych.6. Rozwijać swoje mocne strony w zajęciach organizowanych w szkole.7. Otrzymywać najwyższe oceny przewidziane przez WSO, o ile sprostął wymogom przewidzianym w kontrakcie.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczestniczyć w terapii pedagogicznej (zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych), jeżeli na takie zajęcia został zapisany.2. Być odpowiedzialnym za własne postępy w terapii oraz w nauce na poszczególnych przedmiotach szkolnych.3. Systematycznie pracować w domu pod kierunkiem rodziców.4. Informować o własnych sukcesach i problemach.5. Zgłaszać dłuższą nieobecność na zajęciach terapii w celu ukierunkowania pracy samokształceniowej w domu.